

Een karavaan trekt over de Zijderoute in westelijk China. De Zijderoute is een eeuwenoud netwerk van handelswegen dat Oost en West met elkaar verbond.

FOTO: ROBERT VAN DER HILST / GETTY IMAGES

Nieuwe Zijderoute voert langs olie en uranium

Kazachstan boert goed. Het verdient tientallen miljarden dollars aan olie. Een deel daarvan steekt het land in de aanleg van een nieuwe Zijderoute: een snelweg door Centraal-Azië naar China. Nederlandse ondernemers profiteren hiervan mee.

Geert Jan Hahn
Remco Tomesen

Toen Richard Bregonje (44) zeven jaar geleden begon bij accountancybedrijf PwC in Almaty, de grootste stad van Kazachstan, reed hij tussen de Oost-Duitse Trabantjes en Russische Lada's. 'Nu zie je die nauwelijks meer.' Europese en Japanse auto's hebben hun plek ingenomen. Met opvallend veel uitschieters: in Almaty zie je meer Lexus, Mercedes en BMW dan in Milaan of Parijs.

Bregonje, inmiddels partner bij PwC in Kazachstan, wijst vanuit een luxe vergaderzaal in zijn kantoorgebouw naar buiten. Een nieuw pompeus warenhuis blinkt in het zonlicht. 'Het zoveelste winkelcentrum.'

Dit nieuwste speeltje voor de spenderende rijken heet Esentai Mall en is vorig jaar geopend. Bezoekers glijden over glimmende marmeren vloeren, langs goudkleurige deurportalen van Gucci, Dolce & Gabbana en Louis Vuitton. Ze vergapen zich aan de geïmporteerde luxeproducten. Rijkdom mag, nee, móét gezien worden. Als vrouw doe je dat met een tas van Gucci, als man met een duur horloge uit de winkels van de peperdure horlogesmerken Breitling en Omega.

Er is geld in Kazachstan, veel geld. Kazachstan is de grootste producent van uranium in de wereld. Het levert onder meer aan de kerncentrale in Borssele. Maar het geld stroomt vooral binnen dankzij de olie- en gasindustrie. Na het

Arabisch schiereiland heeft de voormalige sovjetrepubliek 's werelds grootste voorraad onontgonnen olie en gas. Meer dan \$ 70 mrd zit nu in het Nationale Oliefonds van de Kazachse overheid.

De economie staat onder strakke regie van president Noersoeltan Nazarbajev. Hij wil dat Kazachstan in 2050 bij de top 30 van grootste economieën van de wereld hoort en over een veelzijdige economie beschikt. Het land moet straks niet meer geheel afhankelijk zijn van olie. Van die visie moet heel Kazachstan doordrongen raken: overall hangen posters met daarop de tekst 'Kazachstan 2050'.

De economische groei ligt nu rond de 5,5% per jaar. Niet meer de enorme groei-percentages van rond de 10% uit de jaren voor 2010, want ook Kazachstan — waar de economie nu nog voor 85% afhankelijk is van de export van grondstoffen — voelt de financiële crisis. Maar de wil van de president is dat de groei zo snel mogelijk weer in de dubbele cijfers komt.

Zo wenst Nazarbajev dat Kazachstan veel meer gaat profiteren van zijn geografische ligging tussen China, Rusland en Europa. Reis je door het land, dan zijn langs de kant van de weg op allerlei plekken containerdorpen voor Chinese of Koreaanse arbeiders te zien. Zij werken met duizenden aan het grootste wegenbouwtraject ter wereld: een snelweg die China met Europa moet verbinden. Zo'n 2500 km van deze 'Nieuwe Zijderoute' loopt door Kazachstan, qua oppervlakte

net zo groot als West-Europa maar met zeventien miljoen inwoners dunbevolkt.

In juni werd een belangrijk deel van het traject opgeleverd, dat een enorme impuls moet geven aan de handel tussen Kazachstan en Europa, met nieuwe distributiecentra en handelsknooppunten. 'De logistiek gaat hier een enorme sprong maken', voorspelt Wilko Roggenkamp, hoofd van het Nederlandse economisch en handelskantoor in Almaty. Op zijn kantoor bekijken we de kaart van Kazachstan. Nederlandse vrachtwagens kunnen dankzij het nieuwe asfalt in anderhalve week de Chinese grens bereiken. Een rit die voorheen anderhalve maand duurde.

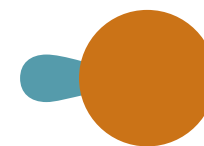
De handel tussen Nederland en Kazachstan neemt de laatste jaren al flink toe, zo meldt Eurostat. De export vanuit Nederland steeg tussen 2010 en 2012 met 70% en was vorig jaar in totaal € 1,7 mrd waard.

Kansen voor Nederlandse ondernemingen liggen er niet alleen in Almaty, Astana en in de oliesteden aan de Kaspische Zee, en ook niet alleen in grondstoffen en water. Roggenkamp ziet veel mogelijkheden voor Nederland in de agrosector, vooral op het gebied van mechanisatie, innovatie en advies. Zo moet in de zuidelijke provincie Zjamboel — nabij de Zijderoute — binnenkort een agrologistiek centrum verrijzen voor de land- en tuinbouwsector. Investing: een slordige half miljard dollar.

Nieuwe rijken

In Almaty verrijst de ene 'mall' na de andere, waar de elite zich vergaapt aan Gucci en Mercedes

Land en tuinbouw Voor Nederlandse bedrijven liggen in Kazachstan ook kansen in agrosector

Vervolg op
op pagina 2